

MAGYARÁG

1940. Junie 19

IX. No. 167

2 lei

Tulajdonos és felelős kiadó:
ÖZV. PASZTOR EDENE

Alapította:
PASZTOR EDE

ORADEA

Felelős szerkesztő:
TÖRÖK TIBOR

Bejegyezve: Tribunalul Bihor Ordonanța No. 15—1933. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea—Nagyvárad, Piața Mihai Viteazul 4.

Churchill a francia kapitulációról

„Franciaország összeomlása után mi egyedül fogjuk az európai kultúrát védelmezni”

London. (Reuter). Churchill angol miniszterelnök hétfőn este az alsóházban tett bejelentést a francia fegyverletételével kapcsolatban.

— Franciaországból rossz hírek érkeztek, — kezdte beszédét az angol miniszterelnök — mélyszélesen sajnáljuk a francia népet. Minden tiszteletünk azé a nemzeté, amely szívósan védekezett. A francia tragédia azonban semmit sem változtat az angol kormány elhatározásán. Ami Franciaországban történt, az nem változtat a mi terveinken. Franciaország összeomlása után egyedül mi vagyunk a kultúra védelmezői Európában s ezt a kultúrát mi fogjuk most már megvédeni. Megvédjük a szigetországot utolsó szál emberig és bizunk abban, hogy végül is minden jól végződik.

Anglia folytatja a háborút

London. (Reuter). Az angol távirati iroda hétfő délutáni közleményében hangsúlyozza, hogy az angol kormányt egyáltalán nem befolyásolja Franciaország kapitulációja és a kormány megmarad ama álláspontj mellett, amit vasárnap este egy hivatalos közleményben már közzétett, hogy a háborút minden körülmények mellett tovább folytatják. Ezt a kérdést illetően az alsóházban kedden Churchill vagy Attlee őrnagy tesznek bejelentést. A lordok házában hasonló bejelentés hangzik majd el.

A Washingtonból érkezett Reuter jelentés szerint a Fehér Házban kialakult vélemény szerint az amerikai politikusoknak nincs megjegyezni valójuk a kapitulációhoz, de Roosevelt elnök továbbra is élénk figyelemmel kíséri az európai eseményeket.

Hitler találkozik Mussolinivel

**Együtt adják meg a választ Petain fegyverszüneti kérésére
Már a legközelebbi órákban létrejön a találkozó**

Berlin. (DNB). A német vezéri főhadiszállás közli hétfő délután:

„Petain tábornagy, az új francia kormány elnöke rádióbeszédében bejelentette, hogy a francia hadsereg kénytelen letenni a fegyvert. Közölte azt is, hogy a francia kormány már megtette a szükséges lépéseket, hogy a német hadvezetőségnek tudomására hozza elhatározását és fegyverszünetet kérjen. A Führer a legközelebbi jövőben találkozik Mussolinibenito miniszterelnökkel, hogy megtárgyalják a francia kormánynak adandó választ.”

Mussolini elutazása előtt Cianoval tárgyalt

Róma. (Stefani). Az olasz lapok Hitler kancellár és Mussolini kűszöbön álló találkozásával foglalkoznak. Az olasz lapok hangsúlyozzák, hogy Rómában még nem tudják a találkozó pontos időpontját.

A DNB a következőket jelenti Rómából: Mussolini olasz miniszterelnök a közeli órákban elutazik Rómából, hogy találkozzék Hitler kancellárral. Ciano gróf olasz külügyminiszter és Pavolini emzettevelésügyi miniszter a frontról visszatértek Rómába. Ciano gróftól Mussolini miniszterelnök külyön kihallgatáson fogadta.

Egy másik római jelentés ismerteti Virginio Gayda cikkét a francia összeomlással kapcsolatban. A cikkíró szerint a francia államférfiak által diktált politika, a keleti

államokkal való szövetségi rendszer teljesen csődöt mondott. Franciaország bekerítő politikát folytatott husz éven át, ahelyett, hogy Olaszországgal és Németországgal a megegyezést kereste volna. A háboru azonban Franciaország kapitulációjával ért véget. A harc most Anglia ellen folyik.

Szófia. (Stefani). Amikor a rádió hírül adta Franciaország kapitulációját, a szófiai

Hitler június 28-án beszédet mond a versaillesi kastély tükörtermében

A Tribuna szerint június 28-án, a versaillesi békeszerződés évfordulója alkalmából Hitler kancellár nagy beszédet fog mondani. A beszéd színhelye a versaillesi kastély tükörterme.

német és olasz követségen nagyon sok szerencsekívárat érkezett bolgár politikai személyiségektől. Általában Szófiában azt hiszik, hogy Franciaország kimaradása a háborúból halálos csapást mér Angliára.

A bordauxi spanyol követ közvetíti a francia fegyverszüneti kérést

Bordeaux. (Reuter). Pétain marsall a német-francia tárgyalások lefolytatásában Franco tábornok segítségére apellált. A Bordeauxban tartózkodó spanyol követ közvetíti a francia fegyverszüneti ajánlatot.

Franciaországot fel fogjuk szabadítani -- mondotta Ausztrália miniszterelnöke

Sidney. (Reuter). Ausztrália miniszterelnöke beszédet mondott és kijelentette, hogy a háboru Franciaország kapitulációjával nem ért véget, sőt az igazi elkeseredett küzdelem csak most veszi kezdetét. A miniszterelnök beszéde során megemlékezett a francia nép áldozatáról és kifejtette, hogy most az összes még szabad nemzeteknek össze kell fogniuk, hogy a nemzeti szocializmussal szemben megvédjék a civilizációt. — Franciaország összeomlása után a nemzeti szocializmus Amerika kapuihoz érkezett. Franciaországot fel fogjuk szabadítani. Ausztrália sohasem adja meg magát és az angol világbirodalmat sohasem lehet legyőzni.

Az amerikai repülőgépeket ezentúl közvetlenül szállítják Angliába

London. (Reuter). Az angol távirati iroda közlése szerint az amerikai repülőgépgyárakban, a szövetségesek számára készült repülőgépeknek nem kell leszállaniok Kanada határán, mert az amerikai felfogás szerint abban a pillanatban, amikor a gépek átrepülték Kanada határát, tulajdonjogilag a megrendelők birtokába mennek át. Így valószínűnek tartják, hogy ezek a gépek közvetlenül Európába repülhetnek. Az újabb elkészült gépek már a fenti formában érnek Európába.

Újabb három korosztályt hívott be Anglia

London. (Reuter). Az angol kormány elhatározta, hogy júniusban újabb három korosztályt hív be katonai szolgálatra.

A hétfő délutáni hivatalos német hadijelentés:

Orleansnál a német csapatok átlépték a Loiret

Berlin. (DNB). A német véderő főparancsnoksága hétfőn délután a következő hivatalos hadijelentést adta ki:

Az összetört és a felbomlás minden jelét magán viselő francia haderő üldözése déli és délnyugati irányban szakadatlanul tart. Ahol egyes kötelékek még némi erőt tanúsítanak, ott az ellenállás összetörik, az ellenség súlyos vesztesége mellett. Déli irányban csapataink átlépték a Loire vonalát, megszállták Orleánt és birtokukba vették teljes épségben a Loire hidját s azon át is keltek. A légihaderő mindenütt hatáskosan résztvevett az ellenség üldözésében. A Loire több hidját felrobbantották repülőink bombái és menetoszlopokat zavartak szét gépfegyvertűzzel.

Burgundiában csapataink előnyomulása szünet nélkül tart Lyon felé. Itt egy helyen

egy repülőállomást birtokunkba vettünk, 39 ellenséges repülőgépet sértetlenül kezünkbe jutott.

A langresi fensíkon áthaladó csapatok Besancon elhagyásával elérték a svájci határt és így a Maginot-vonalat teljesen körülfogták.

Elzász-Lotharingiában csapataink szintén tért nyertek és Verduntól keleti és délkeleti irányban Saarbrückennél a Maginot vonalat áttörő csapatok Saarburgot és több más helyiséget elfoglaltak.

A Colmar irányában a Rajnán átkelt csapatok szintén tért nyertek.

Tengeraltjáróink az utolsó napokban több, mint 100 tonna ürtartalmú ellenséges hajót süllyesztettek el.

Az ellenség 8 repülőgépet, mi 3 repülőgépet veszítettünk.

Nagyszabású légi tevékenységről számol be az olasz hadijelentés

Róma. (Stefani). Az olasz véderő főparancsnoksága hétfőn délután a következő hivatalos hadijelentést adta ki:

Az olasz légihaderő egységei június 16-án több légitámadást hajtottak végre Malta, Korzika és Tunisz katonai pontjai ellen. A támadások során egy angol vadászipülőgépet lelőttünk. Ellenséges részből több ízben kíséreltek meg behatolni az olasz légiterbe. Az ellenséges repülő bombái nyílt mezőkre és nyílt városokra estek. Katonai célpontokat nem találtak el. Savonában és Cagliáriban egy halott és több polgári sebesült áldozata van a bombázásnak. Palermóban az olasz gépek elűzték a támadó repülőket.

Észak-Afrikában szárazföldi csapatok és légihaderő megütközött angol erőkkel. Szudán, Kénya és Angol-Szomáli katonai

pontjait eredményesen bombáztuk. Az ellenséges repülők abesszin vasútvonalak ellen intézett támadásai csak jelentéktelen károkat okoztak.

A magyar képviselőházban a német győzelmet ünnepelték

(Budapest). A magyar képviselőházban napirend előtt bejelentette az elnök, hogy a németek elfoglalták Páris. A bejelentést a képviselők felállva, lelkesen megéljenzték. Közölte ezután az elnök, hogy az egész képviselőház nevében üdvözölte Göring vezértábornagyot, a német birodalmi gyűlés elnökét. Ezután Teleki miniszterelnök szólalt fel és üdvözölte a német hadsereget.

A francia hadsereg teljesen felbomlott - jelenti a DNB

Spanyolországot kérte fel közvetítésre Petain

Berlin. (DNB). A Bordeauxban tartózkodó francia kormány Spanyolországot kérte fel közvetítésre Franciaország és Németország között.

Este 17 óra 35 perckor a DNB az alábbi jelentést közvetítette: A nyugati harctér helyzete a következő: A francia hadsereg teljes felbomlás közepette folytatja a visszavonulást. Ez a haderő már nem áll központi irányítás alatt s csupán egy-egy töredék csapatrész kísérel meg egyéni kezdeményezést. Az elmúlt napon az ellenség két ízben próbálkozott ellenállással, de sikertelenül. A német haderő Champagnenál elfoglalta az egész fensíkot s Basanconnál átlépte a Felső Rajnát, ezzel a Maginot vonalból menekülő francia hadtesteket teljesen bezárta.

A római jelentések szerint az olasz fővárosban a kapituláció híre nagy hatást keltett. A lapokat pillanatok alatt szétkapkodták. Igen sok házra kitűzték a lobogót. A Lavoro Fascista azt írja a kapitulációval kapcsolatban, hogy Pétain tábornok kormánya széttépte ama kötelezettségeket, amiket Daladier volt miniszterelnök köny-

nyelműen vállalt Angliával szemben és a mely kötelezettségekhez Reynaud miniszter elnök is annyira ragaszkodott. Franciaország tragédiája ezzel megpecsételődött. Annak a Franciaországnak a sorsa dőlt el, amely nem akarta felismerni az új erők diadalraforrását. Ma a francia Arc de Triomphe fölött horogkeresztes zászló leng.

Egy Reuter jelentés beszámol arról, hogy noha Amerikában már napokkal ezelőtt látták, hogy a francia kormánynak meg kell tennie a lépéseket a kapituláció

Henderson volt berlini követ szerint júniusban vagy júliusban megkísérlik a németek az Angliába való betörést

London. (Reuter). Neville Henderson, volt berlini angol követ vasárnapi beszédében jóslásokba bocsátkozik a várható német támadást illetően. Henderson szerint a német betörési kísérlet Angliába nem augusztusban vagy szeptemberben, hanem már júniusban vagy legkésőbb júliusban be-

felé, mégis nagy meglepetést és mély benyomást keltett a fegyverletétel. Amerikában tudták, hogy Franciaország kilátásánál folytatná az ellenállást, míg a beígért hadianyag segítség megérkezik. A kapituláció igen sok találgatásokra ad alkalmat. Közvéleményt azok a kérdések érdeklik, amik a német békefeltételekkel vannak kapcsolatban. A közvéleményt ezenfelül még az a kérdés is izgatja, hogy a változott helyzet következtében Japán milyen magatartást fog tanúsítani a jövőben? Az első feltevések hívei azt vallják, hogy az USA ugysem tudja megmenteni Európát és az USA-nak saját védelmével kell a jövőben intenzíven foglalkoznia.

Rigába is bevonultak a szovjet tankezek

Szovjet hajók a rigai kikötőben

Riga. (DNB). Miután a lett kormány elfogadta a szovjet-kormány ultimátumát, délután egy és két óra között már meg is érkeztek az első motoros szovjetcsapatok a lett fővárosba. A tankok a hidakat szállítják meg, a posta és rádióépületek elé vonultak. Délutánig a lett kormány épületei és a lett hadügyminisztérium épülete előtt még egyetlen szovjet tank sem volt látható.

A rigai kikötőbe több szovjet hadihajó érkezett.

Zsirosszódát ivott egy salontai szobalány, mert szerelmével ugratták

Salontai tudósítónk jelenti: Gyémánt Elek földbírtokosnál állott alkalmazásban Kenéz Julis szobalány, aki szerelmes volt az uradalmi kertészbe. Az esetről tudomása volt a szoba-ínásnak is, aki ugratni kezdte a szobalányt. Az érzékenylelkű leány nagyon szívére vette a kötekedést s efeletti bánatában marószódával öngyilkosságot kísérelt meg. Beszállították a salontai kórházba, ahol ápolás alá vették. Állapota súlyos.

Több mint kilencven unokát és dédunokát hagyott hátra

(Deva). Június 14-én halt meg a dévai csángótelepen özv. Both Simonné dévai csángóasszony 86 éves korában végelgyengülésben. Az öregasszony még halála előtt 5 nappal is — mint minden reggel — pontosan bejárt a majdnem két kilométer messzeségben fekvő római katolikus templomba. Az utolsó öt napban csak gyengélkedése miatt nem tette meg. Mindenkiel kibékülten halt meg, 5 fia és 3 lánya maradt, akikől összesen több mint 90 unokája és dédunokája volt. A ritka nagy családi ünnepet nagy részvét mellett temették el a csángótelepen.

Prefektusok értekezlete a belügyminisztériumban

Canciov nemzetgazdasági miniszter bejelentette, hogy a hadsereg segítségét is igénybeveszik a faellátás biztosítására

(Bucuresti) A belügyminisztériumban az összes prefektusok részvételével nagy jelentőségű közigazgatási értekezletet tartottak. Jelen volt Canciov nemzetgazdasági miniszter is, aki beszédet intézett a prefektusokhoz. Van néhány azonnali megoldásra váró gazdasági probléma. Elsősorban a fával való ellátás problémája. Az ország szükségletéhez képest 700.000 vagon fára van szükség évente. Eddig mindössze 13.000 vagon fát vágta le. Gyors akcióba kell kezdeni az egész mennyiség levágása és piacra vetése érdekében. Ennek semmi akadálya nem lesz, mert intézkedtek az erdőügyi hatóságoknál, hogy az erdőkben a favágást bármikor engedélyezzék. Ahol

katona csapatok vannak, azok is segítséget nyújtanak a fával való ellátáshoz.

A buzával való ellátás racionális buza-fogyasztást ír elő.

Általában a javak szétosztásának racionálisan kell történnie, a nemzetgazdasági minisztérium irányítása mellett. Ezért kimutatást kell készíteni minden megye buza és tengeri szükségletéről.

A következő napokban intézkedéseket fognak tenni, amelyek lehetővé teszik a javak igazi forgalmát és a gazdasági élet rövidesen normálissá válik.

Az ülés végén a prefektusoknak írásbeli utasításokat osztottak szét.

Pétain rádióbeszédben bejelentette, hogy fegyverszünetet kért

Pétain marsall rádiószózatában a következőket mondotta:

Franciák! A köztársaság elnöke arra kért, hogy vegyem át a kormány vezetését. Magamra vállaltam ezt a nehéz feladatot abban a meggyőződésben, hogy a volt frontarcosok, akikkel együtt harcoltunk a világháborúban, támogattak engem nehéz munkámban. Gondolatom most a menekülők ezrei felé szállanak, akik ellepték Franciaország országutjait s e helyről küldöm feléjük együttérzésemet. A helyzet oly súlyossá vált, hogy a harcot be kell szüntetni. Az ellenséghez fegyverszüneti javaslatot terjesztetem. Hiszem, hogy az egész francia nép a kormány mellé sorakozik ebben a nehéz órában. A kormány mindent meg fog tenni, ami még lehetséges. Hígyetek Franciaország hivatásában.

A Curentul megállapítja

Jugoszlávia már beletartozik az új orosz-német gazdasági térbe

A jugoszláv-szovjet gazdasági szerződés egyik rendelkezése arra mutat, hogy a két ország rövidesen felveszi a diplomáciai kapcsolatot

A Curentul nagy cikkben foglalkozik az orosz-jugoszláv gazdasági szerződéssel, melynek becikkelyezése tudvalevőleg nemrégiben történt meg. A belgrádi hivatalos lap ugyanis most közölte az egyezmény teljes szövegét, amely igen érdekes dolgokat tartalmaz.

A megállapodás pótfegyőzkönyve például arról intézkedik, hogy a Szovjetunio Jugoszláviában egy vagy több kereskedelmi képviseletet létesíthet, míg Jugoszlávia a Szovjetszövetségben csak egy, vagy több kereskedelmi „küldöttség” útján képviseli külkereskedelmi érdekeit. A jegyzőkönyv harmadik szakasza a „moszkvai kereskedelmi attaséről” beszél, aki egyben a jugoszláv követséget is képviseli. Ez annyit jelent, hogy a két állam közti diplomáciai kapcsolat kérdését már előzetesen megvitatták, mielőtt a kereskedelmi szerződést aláírták volna. Biztos tehát, hogy a diplomáciai viszony helyreállítása küszöbön áll.

— Az új kereskedelmi egyezmény — folytatja a Curentul — mindkét félnek a „legtöbb kedvezmény” elvét engedélyezi, úgy az áruforgalom, mint a szárazföldi és vízi szállítások terén. Így aztán nagy lehetőségek nyílnak meg a Szovjetunio gazdasági tevékenysége számára a Dunán, Száván és Dráván. Ezek a közlekedési vonalakon nyílik meg szélesben a Szovjetszövetség útja a Fekete- és Adriai-tenger között, miközben a két fél hajói szabadon használhatják egymás kikötőit. A dunai jugoszláv kikötők, a Száva és Dráva kikötőivel együtt, bármikor a Szovjetunio rendelkezésére állanak.

A szerződés 11. szakasza szerint a Szovjetunio egész területén teljes szabadságot enged, szárazföldön és vizen, a Németországnak szánt átmenő forgalom számára, hasonlóképpen a balti és skandináv államoknak szóló átmenő forgalomnál is, valamint a mindezen államokból Jugoszlávia felé irányuló áruforgalom számára.

A cikk végül megállapítja, hogy Jugoszlávia máris beletartozik az új orosz-német gazdasági térbe, amely több, mint 25 millió négyzetkilométer s amelyből a Szovjetunio egyedül 21267,214 négyzetkilométert képvisel.

Páris elfoglalásának részletei

(Róma.) Páris elfoglalásáról az olasz lapok az alábbi érdekes részleteket közlik:

A „Giornale d'Italia” berlini tudósítója Páris megadásáról a következő újabb részleteket közli: Churchill a június 12-iki haditanácsan azt javasolta, hogy Párist házról-házra a végsőig védelmezzék. Reynaud és Weygand hozzájárult ehhez, amit bizonyít az is, hogy 13-án délután 4 órakor még folytatták a védelmi munkát a város belsejében. A kormány elhatározásának megmértását a következő szempontok magyarázzák: Weygand tábornok Páris belsejében végzett szemléje során meggyőződött, hogy

a várost nem lehet 24 óránál tovább védeni. Ez az idő nem lett volna elég a németek eredményes feltartóztatására, de elég lett volna a főváros teljes elpusztításához. A francia főparancsnok tehát felhívta Toursban Reynaud-t és felszólította, hogy nyilvánítsák Párist nyílt városnak. A város kapitulációjának előestéjén a németek által meg szállott külvárosokból hatalmas munkástömegek vonultak Páris belsejébe. Több helyen gyűlést tartottak.

Követelték, hogy a kormány azonnal adja fel a várost.

Párisba visszatért az élet rendes kerékvágása, jelenti a DNB

Berlin. (DNB). A német távirati iroda Párisból a következőket jelenti:

A pályaudvarokon elhagyott gyermek-kocsik, csomagok, térképek, stb. egymás hegyén-hátán jelzik, hogy milyen fejvesztetten menekült a lakosság. A Párisban maradtak elbeszélése szerint a lakosságon pánikhangulat vett erőt. Az erődítési munkálatokat az utolsó percig folytatták de a német motoros osztagok gyors előretörése folytán a legtöbb erődítést be sem tudták fejezni és a bevonuló német csapatok a befonerődítések helyett favázakat találtak.

Párisban az élet kezd a normális kerékvágásba visszatérni. A lakosság már szóba áll a bevonuló csapatok tagjaival.

A lakosság már szóba áll a bevonuló csapatok tagjaival.

A rendet a francia csendőrség tartja fenn. Francia tűzoltó-autó száguld végig a városon, hogy eloltson egy tüzet, ami a külvárosban keletkezett. A francia levélhordók folytatják munkájukat és hordják szét a postát.

Az élet kezd visszatérni a normális kerékvágásba.

Földi Mihály regényeit és más modern regényt jó állapotban megvételre kerestek a kiadóban.

TARTSON LÉPÉST

az eseményekkel

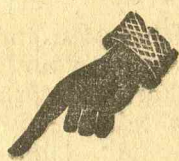
Önnek már reggel is szüksége van egy újságra. Olyan lapot óhajt, mely kora reggel kezéhez juttatja az éjszakai és hajnali órákban történt eseményeket - Éppen ezért vegye meg minden reggel a Friss UJSÁG testvérújságját, a

MAGYARSÁG

amely csak

1 lej

és a hajnali órákban érkezett friss jelentéseket tartalmazza

Reggel **Magyarság**
Este **Friss Ujság**
Reggel **Magyarság**
Este **Friss Ujság**
Reggel **Magyarság**
Este **Friss Ujság**
Reggel **Magyarság**
Este **Friss Ujság**
Reggel **Magyarság**
Este **Friss Ujság**
Reggel **Magyarság**

Lebrun francia köztársasági elnök visszautasította az angol ígéreteket

Reynaud bukásának drámai előzményei
Petain azokhoz csatlakozott, akik a németekkel való megegyezés hívei

A Tribune du Lausanne című svájci lap a vasárnapi eseményekről részletes tudósítást közöl. A francia katonai körök véleménye szerint a német haderő 3 millió embert vetett küzdelembe, gépesített osztagokkal és olyan hadianyaggal, amire eddig még példa nem volt. Ilyen mindent elsőpró tulerővel szemben a francia haderő kilátástalanul vette fel az ellenállást.

A Stefani iroda jelentése szerint Churchill angol miniszterelnök vasárnap üzenetekkel ostromolta a francia kormányt. Éjjel fél 2 órakor Reynaud újabb üzenetet kapott Churchilltől, amelynek alapján Reynaud rá akarta venni Lebrun elnököt, hogy fogadja el az angolok által beígért segítséget. Lebrun azonban az angol ígéretet visszautasította.

A közép és jobboldali pártok felkeresték a köztársasági elnököt és arra kérték őt, hogy mellőzze az angol ígéretet és

igyekezzék olyan kormányt alakítani,

amely tisztességes békét tudna kötni a német kormányval.

A pártok utaltak arra, hogy Franciaországot meg kell kímélni a fölösleges vérontástól. Reynaud egy ideig ellenállott a közép- és a jobboldali pártok kérésének, de végül is beleegyezett abba, hogy lemondjon s Petain tábornoknak adja át a helyét. Petain tábornok azokhoz csatlakozott, akik a németekkel való kiegyezés hívei. Petain tábornok maga is utalt arra, hogy az angol segítségben már nem lehet bízni.

Hozzájárult a fejleményekhez, hogy az új kormány Roosevelt választát teljesen negatív értékűnek vette.

A Stefani szerint, hogy Petain tábornok békét akar kötni, annak egyik dokumentuma az, hogy a francia kormányban olyan személyiségek vesznek részt, ami az eddigi francia külpolitika teljes megtagadását jelenti.

Még ma súlyos következményű döntést hoz a francia kormány

Berlin (DNB). A német főhadiszállás hétfőn délből külön jelentést adott ki, mely a következőket tartalmazza:

A német haderő Besanconról délkeletre elérte a svájci határt és ezzel teljesen körülfárta az elzárt francia hadieseteket. A Maginot vonalat eddig védő francia haderő Lion irányában igyekszik me

nekülni, az útja azonban el van vágva. A svájci határállomásokra nagy töme

gével érkeznek francia menekültek. A svájci hatóságok minden intézkedést megtettek abban az irányban, hogy a svájci területre érkező menekülő francia csapattesteket azonnal lefegyverezzék és internálják.

A francia belpolitikai helyzetről hétfőn délből a francia rádió az alábbi hivatalos jelentést adta ki:

A francia államelnök arra az álláspontira helyezkedett, hogy meghallgatva Reynaud kormány lemondását és az új kormány megalakításával e súlyos időkben olyan személyiséget biz meg, aki általános bizalomnak örvend és akinek személyét teljes bizalom és megbecsülés övezi. Lebrun köztársasági elnök köszönetét fejezte ki Reynaud miniszterelnöknek eddigi munkásságáért s a lemondott miniszterelnök előterjesztésére Petain tábornokot bizta meg az új kormány megalakításával. Lebrun hangsúlyozta, hogy Petain tábornok a legsúlyosabb felelősséget vállalja, amit eddig francia politikus vállalhatott.

Az új kormány tagjai Bordeauxban nyomban államtanácsra ültek össze és megvitatták a katonai valamint a politikai helyzetet. Ugy tudják, hogy Petain tábornok még a mai napon döntést hoz, amelyek rendkívül súlyos következményekkel fognak járni.

A nemzetvédelmi adó behajtásának egyszerűsítését kéri az oradeai kereskedők. A 2 százalékos nemzetvédelmi adó behajtásával kapcsolatos intézkedések közül a legfontosabban érinti a kereskedőket és iparosokat a legutóbb megjelent azon intézkedés, hogy az 50 lej alatt vásárlásoknál is — a melyek nem esnek nemzetvédelmi adó alá, — fizetési jegyzéket kell adni. Ezeknek a jegyzékeknek a kiállítása igen nagy munkával jár és a legtöbb helyen külön személyzetet kell erre a célra alkalmazni. Az ország kereskedelmi és ipari képviselői a rendelet megjelenése után nyomban mozgalmat indítottak az intézkedés visszavonása érdekében. A Sfátul Negustoresc helyi fiókja foglalkozott ezzel a kérdéssel és vasárnap délelőtt tartott választmányi ülésén elhatározta, hogy memorandumban kéri a sérelmes rendelkezés visszavonását. A választmányi ülésen fog-

lalkoztak a segélyalap megteremtésének kérdésével is. A választmány elvből elfogadta a segélyalap létesítésére vonatkozó javaslatot és a részletek kidolgozásával a vezetőséget bizta meg. A segélyalaphoz a kezdő kereskedőket és a már elaggott és szegény kereskedőket fogják támogatni. A segélyalapot 300 ezer leire tervezik. Végül a vezetőség jelentést tett arról, hogy a Sfátul tagjainak a Nemzeti Ujjászűlési Frontba való beiratkozásai folyamatban vannak, amit a választmány tudomásul vett.

Petroleum quorslőzöl garancia
mellett javít JAKAB műszerész
Str. Avram Iancu 5.

REYNAUD lemondott, az új francia kormány beszüntette a harcot

**Pétain a miniszterelnök, Weygand a hadügy-
miniszter, de a felajánlott tárcákat Laval,
Bonnet, Flandin visszautasították**

(London. Reuter). Az angol távirati iroda közli:
Pétain marsall miniszterelnök hétfő délelőtt rádiószózatot intézett a francia nép-
hez szavait ezzel kezdte:
A harcot be kell szüntetni.

Páris. (DNB). A francia rádió vasárnap
éjszaka közölte, hogy Paul Reynaud fran-
cia miniszterelnök kormánya lemondott.
Az új miniszterelnök Pétain tábornok, Wey-
gand a helyettes miniszterelnökséget vállalta.
A Columbia rádió közlése szerint Wey-
gand a nemzetvédelem vezetését is átvette.
Az új hadügyminiszter Cholson tábornok, —
míg a légügyi tárcát Darlan tábornok vette
át. Egyes hírek arról számoltak be, hogy
Marque és Laval is az új kormány tagjai
között szerepelnek. Lavalnak jutott a fenti
hír szerint az igazságügyi tárca. A másik mi-
niszter Marquet, aki most először szerepel
mint francia miniszter Bordeaux polgármes-
tere. A Columbia rádiótársaság közlése sze-
rint az új kormányban helyet foglal még
Bonnet és Flandin. Egy későbbi rádiójelen-
tés utal arra, hogy Bonnet, Laval, Flandin
és Marquet nem vállalják a megbízatást.

A hivatalos jelentés szerint Reynaud
este háromnegyed 8 órától 10 óráig tanács-
kozásokat folytatott. Tíz órakor fogadta
Chambell angol nagykövetet, majd Wey-
gand tábornokkal tanácskozott és azután
Lebrunt kereste fel. Reynaud valószínűleg
akkor kapta meg Churchill angol miniszter-
elnök üzenetét. Ejjél után 55 perccel jelentet-
te a francia rádió, hogy Reynaud kormány
beyujtotta a lemondását. A Stefani orosz

távirati iroda jelentése szerint Paul Reynaud
Amerikába utazik.

Az új francia kormány névsora

Ujabb jelentés szerint a francia kor-
mány névsora a következő:
Miniszterelnök: Pétain marsall.
Helyettes miniszterelnök: Chautemps.
Nemzetvédelmi miniszter: Weygand.
Belügyminiszter: Pauléri.
Igazságügyminiszter: Tremicour kuriai
elnök.

Munkaügyi miniszter: Serriers.
Hadügyminiszter: Weygand.
Külügyminiszter: Baudvin.
Légügyi miniszter: Peugeot.
Tengerészeti miniszter: Darlan admirá-
lis.

Belügyminiszter: Van Marquet.
Pénzügyminiszter: Bontillier.
Tagja maradt a kormánynak Frossard.
A német távirati iroda jelentése szerint
Lebrun lemondással fenyegetőzött ar-
ra az esetre, ha Reynaud nem távozik helyé-
ről.

Reynaud Lisszabonon át repülőgépen
utazott Amerikába. A DNB. jelentése sze-
rint Pétain ellenzi az Angliával való szoros
együttműködést.

Esztország és Lettország Litvániá- hoz hasonló ultimátumot kapott

Az eszt és lett kormány teljes egészében elfogadta a követeléseket

Moszkva. (DNB). A Szovjet kormány
Lettországhoz és Esztországhoz hasonló szó-
vegű jegyzéket intézett mint Litvániához.
Mint ismeretes ezt a jegyzéket a litván kor-
mány elfogadta és a közölt feltételeket tel-
jesítette. A lett és eszt kormányhoz intézett
jegyzékben a szovjet kormány leszögezi,
hogy

Esztország és Lettország a balti szövetsé-
séget ki akarta terjeszteni Finnországra
is, hogy ezt a szövetséget megerősítse.
A szovjet ezt a kísérletet nem nézhette
tétlenül, mert ez a szövetség ellenében
állott a múlt év őszén már megkötött
kölcsönös segélynyújtási egyezményrel
A szovjet kormány a balti államok szö-
vetségét nemcsak veszedelmesnek talál-
ta, hanem azt a Szovjet határai elleni
támadásnak minősíti

A jegyzékben a szovjet kormány a kö-
vetkező követeléseket terjesztette úgy a
lett, mint az eszt kormány elé: mindkét ál-
lamban új kormányt alakítanak, amely kor-
mányok garantálni tudják a Moszkvával

kötött kölcsönös segélynyújtási egyezmény
gyakorlati végrehajtását

A litván hadsereg főparancsnoka üdvözölte az orosz haderőt

(Kaunas. Reuter.) A litván hadsereg fő-
parancsnoka napiparancsot intézett a had-
sereghez, amelyben a bevonuló szovjet csa-
patokról, mint baráti hadseregről emlékezik
meg. Ujabb jelentések szerint az új litván
kormányt valószínűleg Tillinger volt igazság

ügyminiszter alakítja meg.

Egy másik jelentés hírül adja, hogy Sme-
tanás volt litván államelnök, a volt litván
kormány több tagjával együtt Németország-
ba menekült.

A Szovjet nem tárgyal a Balkán-ál- lammal németellenes szerződésről

(Moszkva. — Tass). A bucuresti rádió
közli a szovjet távirati iroda alábbi közle-
ményét: A Daily Mail című londoni lap azt
a hírt közölte, hogy a szovjet Törökországgal,
Romániával és Jugoszláviával újabb

támadás ellenes egyezmény megkötéséről
tárgyal, egy esetleges német támadás eseté-
re. A szovjet távirati iroda megállapítja,
hogy ez a hír minden alapot nélkülöz.

A szovjet csapatok éppen ennek bizto-
sítása végett megszállják Esztország és
Lettország fontosabb katonai pontjait.

Az eszt és a lett kormány közölte a
szovjet külügyi hivatalal, hogy

az előterjesztett követeléseket teljes
egészében teljesíteni fogják.

Az eszt és a lett kormány nyugalomra in-
tette a lakosságot. A szovjet csapatok az elfo-
gadott előterjesztés következtében

már meg is kezdték bevonulásukat Eszt
Lettországba.

Az újabb jelentés szerint Litvániában
egyre érkeznek a szovjet csapatok. Merkis
átvette az eltávozott Smatona államelnök
ügykörét. Merkis közölte a lakossággal, —
hogy belügyi téren semmi változás nem
történik.

Az új helyzet alakulása biztosítja a
kölcsönös segélynyújtás révén a közös vé-
delmet.

Szovjet tiltakozás Washingtonban. —
(Német Távirati Iroda). Umanskij vashing-
toni szovjetnagykövet erősen tiltakozott
Hull külügyminiszternél az amerikai áruk
Oroszországba szállításának felfüggesztése
miatt. A washingtoni kormány az elmúlt
héten visszatartotta Oroszországnak szánt
gép és gépalkatrész küldeményeket.

Genovát ismét bom- bázták az angolok

Róma (Stefani). Az ötödik hivatalos
hadijelentés a következőképpen hangzik: Az
olasz haderő felderítő osztagai a francia
határon túl, az ellenség földjén tovább foly-
tatják tevékenységüket. Északafrikában he-
ves támadást intézett az olasz haderő az an-
gol erők ellen. A támadás Sidi Azerisk irá-
nyában folyt le. Az olasz repülők hatásosan
bombázták Korzika, Malta szigetét, vala-
mint a francia katonai és légitámaszponto-
kat.

Róma. (Stefani). Az újabb jelentések
szerint a Genova ellen intézett légi támadás
alkalmával egy asszony életét veszítette 8
polgári személy pedig megsebesült.

London. (Reuter). A Kairóból érkezett
jelentések arról számolnak be, hogy olasz
tengerészet támadást intézett Soluno ellen.
„Két tiszt és 20 közlegény életét veszítette.
Az olasz Capluta erőd elfoglalása alkalmá-
val 8 olasz tiszt és 200 főnyi legénység ke-
rült fogságba. Diredaua ellen az angol repü-
lők támadást hajtottak végre. Több épület
lángot fogott. Makkasát több telitalálat érte.
Ugyancsak támadták az Ebbeki olasz határ-
állomást.

Földi Mihály regényeit és más modern
regényt jó állapotban megvételre keresek.
Cím a kiadóban.

KATONA-LEVÉL a francia frontról

Oradeai fiu levelet ír szüleinek

Személyes élmények a világ legnagyobb csatájáról, a sedáni új ütközeletről

Az utóbbi kilenc hónapot a háboru kitörése óta szinte minden napot — ugyszólván az egész világ maga is a fronton töltötte el. Régebben, a Hinterlandban, a „stapokban” a hátsóbb régiókban elhelyezkedett katonaság, nem vett olyan élénk részt a háboruban, mint ma a háboru színhelyétől száz és ezer kilométerre idegen országban lakó, s — állítólag — boldog békében élő lakosság. Valaha azok, kik közvetlenül nem vettek részt a harcokban, azok mit sem tudtak a háboru lefolyásáról, a helyzet alakulásáról, a nehézkes közlekedési viszonyok, kezdetleges tájékozási eszközök folytán csak hosszú idő múltán, esetleg soha nem értesültek az eseményekről. Ma a tájékozási eszközök tökéletessége, a gyors tájékozási szándék révén a háborútól legtávolabb álló réteg is pontos és gyors tájékozódást nyerhet, aki pedig fokozottabban figyeli és követni akarja az eseményeket, az maga is szinte benne élhet a háboru viharában, hallhatja a csata zaját, láthatja az irtózatok méretű, gigantikus összecsapásokat. A rádió nap mint nap, — hogy ne mondjuk percről-percre, ismerteti az eseményeket, érdekesebb esetben helyszíni közvetítést adott egy-egy ütközeletről, rohamról, sőt már, hogy a vizuális érzékeinket is kielégíthessük, mozi vásznon szemmel is láthatók a szörnyű csata jelentősebb fázisai.

Levél a frontról

Annak ellenére, hogy magunk is jóformán benne élünk a nyugaton folyó háboruban és ismerjük tragikusan érdekes részleteit, különleges erővel hat a nyugati frontról, a csatáiról, a Maginot vonal árkából érkező levél.

A francia hadseregben több váradi fiatal ember szolgál. Esztendőkké elelőtt kimentek Franciaországba, — a béke és a nyugodt fejlődés hazájába — megszerezték a francia állampolgárságot, egzisztenciát teremtetek, családot alapítottak. Különösen sok váradi származású orvos szolgál a francia hadseregben, de vannak szép számmal más foglalkozási ágbeliek is.

A levél írója igen régi franciaországi lakos. Családja, szülei Váradon élnek, édesapja egy hatalmas üzem igazgatója, ő maga több, mint egy évtizede elhagyta a várost és kiment — nyugatra. Néhány évig Londonban élt, majd Párisba költözött. Szakmát tanult, aranyműves és ékszerész lett. Üzletet nyitott a francia fővárosban és virágzó üzletét állandóan fejlesztette, öt évi ott tartózkodás után megszerezte a francia állampolgárságot és leszolgált katonai évét. A francia hadseregben káplári rangot nyert el. A katonáskodás után ismét a béke boldog évei következtek. Amikor...

Amikor kitört a háboru. Franciaország számított a francia hadsereg váradi származású káplárjára is. A kötelességtudó káplár természetesen hallgatott a hívó szóra és a mozgósítás után szeptember 3-a már a fronton találta. Ahogy a Váradra érkezett első levél közölte, a Luxemburg alatti második védelmi vonalban helyezték el.

A „nyugodt idők”

Itt az első időkben nyugodt napok következtek. ezért aztán változtatták őket s hol beljebb, a Maginot vonal központja, hol

előbbre az első vonalba, hol hátrább a harmadik vonalba került. A pontos címet már nem volt szabad megírni. A levelek úgy jöttek: „Valahonnan Franciaországból”.

Levelet különben a frontról nem volt szabad külföldre küldeni és ezért csak közvetítéssel kerültek ide. Onnan Párisba irányította, majd Párisból továbbították ide.

Az első idők közlései kevés változatosságot jelentettek. Ennek ellenére, állandó készenlétben voltak és hogy ez a készenlét mit jelentett, arra jellemző, hogy azokon a vidékeken ahonnan csak olykor-olykor jelentettek jelentőség nélküli járőr harcokat, amely terület annyi időn keresztül volt a kávéházi Konrádok élceinek és gunyolódásának célpontja, állandó szolgálatot teljesítettek és a levél írója a kilenc hónap alatt

egyetlen egyszer kapott tíz napos szabadságot.

Természetesen ugyanilyen arányu volt a többiek szabadságolása is, akik ilyenformán a háboru kitörése óta egyszer látogathatták meg Páris.

Hősünk most kapott volna másodszor szabadságot. Május 12-én. Azonban közbejött valami, ami megzavarta a számításokat. Ezeket a számítási zavarokat jól ismerjük, a levél azonban a zavar apró és izgalmasan érdekes momentumairól világosít fel. A pontos tartózkodási helyet nem lehet megállapítani, az elrejtett szavakból ítélve Sedan környékén tartózkodtak.

Megindul a legszörnyűbb offenzíva

A Franciaország elleni offenzíva május 9-én hajnalban indult meg. Három napot keresztül folyt a borzalmas erejű előkészület. A repülőgépek sáskahada jelent meg az állások felett és a soha nem látott tömegű „vézmadár” szörnyű erejű bombazáport zuhogott az állásokra.

A bombazáporoknak rettenetes hatása volt, a vonalakban elhelyezkedett katonaság borzalmas órákat élt át. „A támadás irtózatosságot nem lehet egy levélben leírni” — hangzik a levél.

Kötetekre menőt lehetne írni azokról a borzalmakról, amiken a védő katonaság a szörnyű támadás alatt keresztülment.

A repülőgéptámadást azután követte a tűzérési tűz és megindult a harci kocsik iszonyatos inváziója.

„Kegyetlen 48 óránk volt” folytatja a levél írója, egy pillanatig nem hunytuk le a szemünket, étlen, szomjan alvás nélkül álltunk, amíg lecseréltek és visszavontak bennünket. Örökké feledhetetlen órák maradnak.

Az első támadás rettenetes hatása és az első vonal borzalmas közelsége mellett azonban nem sokkal könnyebb a francia katonasors a mögöttes állásokban sem.

A levelek dátum nélkül jönnek. Azonban nem feledékenységéből, vagy hanyagságból, sőt még csak nem is felsőbb rendeletről, hanem egyszerűen azért, mert — amint írják — nem tudják a dátumot.

Egymás után telnek a napok, lenyugszik és felszáll a nap, azonban a számítás már nem tudják követni és fogalmuk sincs, hogy hányadika van. A legkülönbözőbb kísérleteket tettek a dátum megállapítására, de minden igyekezetük sikertelen maradt. — A

tisztek éppen úgy nem tudják, mint a sor katonaság.

Nem tudjuk, hogy milyen csatában, hol és mikor veszünk részt hangzik a levél, csak irányítanak bennünket és megvárunk.

— Fogalmunk sincs, hogy hol vagyunk és nem lehet még csak megközelítőleg sem megállapítani vagy sejtteni.

— Most két nap óta egy erdőben vagyunk — írja az utolsó levél — sejtelmünk sincs, hogy hol és 48 órája nem tudunk mozdulni a „madaraktól”.

A francia fronton népszerűen „madaraknak” nevezik a repülőgépeket, amelyek tönkretüzték az állásaikat s amelyek miatt most két nap óta nem tudnak se ki, se be, se előre, se hátra menni.

Különös a katona helyzete. Küzd, harcol ütközetben vesz részt, s azt sem sejt, hol, melyikben és mikor. Vége lesz a háborúnak és sohasem tudja meg, hogy — esetleg — a világ leggigantikusabb, legszörnyűbb és legdöntőbb csatájában vett részt.

Török Tibor

Idő közben

A FÖLDGÖMB.

A munkaasztal sarkában áll a nagy földgömb, mely a világ földrajzi ábráit mutatja; azt a megrendítő rabságot és végtelenséget, ami az emberi értelemmel érzékelhető világ.

Már rékábban játszottam a földgömbbel, nem forgatom olyan gyakran, nem tapogatom ujhegygel Afrikát és Délamerikát, már nem zug, nem hív, nem fáj úgy a világ. Neha már közömbösen nézek a földgömbre. Az ember lassan megtudja, hogy a világ birtoka volt, egyformán az övé és mindenké s csak rajta mulott, hogy mit, mennyit és hogyan foglalt el a közös birtokból. Nincs okom vádolni senkit, a Föld enyém is volt. Mit kezdettem vele? Édeskeveset. Ezért okosabb, ha nem játszottam a földgömbbel, eszelősen, mint a hódítók és telhetetlenek.

TAVASZ, RUHAGONDOK.

Egy napon talán mégis le kellene vetkőzni, vagy fel kellene öltözni, de úgy egészen és igazán, kedvünk, természetünk és hajlamaink szerint. Amit így általában csinálunk, meztelenségben és öltözködésben, nem fejez ki semmit. A ruhának, melyet e korban viselünk, éppen olyan kevésbé van jelleme, mint meztelenségünknek.

SZÉL.

Reggel nyugati szélre ébrednek. A szél rázza ablakom, nyöggeti az ablak előtti fákat. Ilyenkor mint a vadállatok, mint a fák és növények, nyugtalan leszek, felülök az ágyban, neszelek és emlékezem. Ezt gondolom szél zugás közben:

— Szél, miféle illatot sodorsz felém. — milyen nyugtalanságot hordasz szét a világban? A tenger illatát hozod, a sivatag száraz leheletét, a havas hegyormok hideg és kemény lélegzetvételét, normandiai mezők kaktuszfüszagát, bretagnei tengerpartok moszatos, rodadt csigáktól és savaktól nehéz illatát. Provence és a déli tengerpart mimózafáinak sűrű, édeskés szagát, mindent, ami messze van, ami izgalmas és félelmes, mint a végzet és a végtelenség, elhozod ablakaim elé és két marékkaal bedobod a rendetlen, hajnali szobába. Köszönöm szél, hogy figyelmeztetsz és emlékeztetsz a világra, köszönöm, hogy megérinted s nyugtalanná varázsolod a szívem, köszönöm, hogy rokonod vagyok s talán el is sodorsz egyszer Provence-ba, vagy a halálba. Üvöltis, szél, ahogy Lear-nek üvöltőtől s nyögjél és símogass, ahogy az anyák simogatják beteg gyermekeiket, adj hírt a világról e hatalmas anyáról, mely egyszer, végül, mégis örök muzdulattal, keblére ölel.

A fővárosi sajtó rendkívüli jelentőséget tulajdonít Lavrentiev bucuresti kinevezésének

A vezető lapok méltatják az új követ kiváló egyéniségét

Lavrentiev szovjet követ kinevezésével kapcsolatban a fővárosi lapok következőket írják:

TIMPUL. A Szovjetunió követének Lavrentiev volt szófiai követnek személyében, Bucurestiben történt kinevezését rendkívül öröndetes tényként kell kidomborítani a köztünk és a Szovjetunió közötti kapcsolatok fejlődésének tekintetében.

Románia külpolitikája állandóan az összes szomszédokkal való jóviszony fenntartására irányult. Ettől az őszinte politikától áthatva, a román politika hozzájárult a dél-keleteurópai béke fenntartásához és a nemzetek közötti békés együttműködés eszméjének megerősítéséhez.

A szovjetkövettség élére egy meghatalmazott miniszter kinevezése azt jelenti, hogy keleti szomszédunkkal a normális diplomáciai viszonyt helyreállítottuk. Ez a kinevezés és Lavrentiev személyében történt választás, a ki a szovjetdiplomácia egyik legkiválóbb személyisége, — bizonyára hozzá fog járulni a béke és jó megértés politikájának folytatásához, amit Bucuresti és Moszkva egyaránt követ.

Ebben a szellemben a román közvélemény elégtétellel fogadta a Szovjetunió határozatát.

UNIVERSUL. A szovjetkormány amint jelentetnek, elhatározta, hogy Lavrentiev volt szófiai követet nevezi ki bucurestii követé. Tudvalevő, hogy bizonyos idő óta a szovjetkövettségnek nem volt követi vezetője. Ez a helyzet nem szolgálhatta azokat a jó kapcsolatokat, amelyeknek ápolását Románia mindenkor hangoztatta és amelyek hasznosságát a szovjetkormány különböző körülmények között elismert.

Az a határozat, hogy követet neveznek ki Bucurestibe, — a normális diplomáciai viszony felvételét jelenti Románia és keleti szomszédja között. Ez a normalizálódás megfelel a román politikának, melynek alapvető eleme a béke és a nemzeti terület biztonságának megőrzése és a jó kapcsolatok megőrzése minden állammal, de különösen szomszédjaival. Románia sohasem szünt meg ebben az irányban hangoztatni törekvéseit és ezért az új szovjet követ kinevezése a román közvélemény előtt jelét szolgáltatja annak, hogy Moszkvában is értékeli Romániának ezt a politikáját és a normális diplomáciai kapcsolatok terén a kölcsönös érdekek kedvező fejlődésére nyílik lehetőség.

CURRENTUL. Lavrentiev őexcellenciájának bucurestii meghatalmazott miniszterre történt kinevezése folytán, a diplomáciai kapcsolatok közöttünk és nagy keleti szomszédunk között a legnormálisabb és a lehető legöröndetesebb formát veszi fel a diplomáciai kapcsolat.

Lavrentiev őexcellenciája, volt szófiai miniszter, tehetséges diplomata, aki a legutóbbi szovjet-jugoszláv gazdasági szerződéssel már bebizonyította, kivételes képességeit. — Bárki, aki tehet valamit a népek egymás közötti megértéséért és az érdekek harmonizálásáért anélkül, hogy valamelyik felet feláldoznánk, — tiszteletben részesül Romániában. Országunk külpolitikai jószándékai az uralodónk bölcsességéből és a stabilitás és béke őszinte óhajából fakad, amelyben népünk teljesen egységes.

Ebben a tekintetben Románia számtalan

bizonyítékot szolgáltatott már és nemzetközi kötelezettségeinkkel mindannyiszor a közjóhoz való hozzájárulást szolgáltuk. A legteljesebb bizalom jegyében Románia együttműködött szomszédjaival a regionális biztonság és egyetértés légkörét alapítva meg.

Olyan dolgok ezek, melyeket a moszkvai kormány bizonyára igen jól ismer és amelyeket Lavrentiev őexcellenciája megállapíthat Bucurestiben is, az itteni realitásokkal való mindennapi érintkezésben az illetékes tényezők meghallgatásában.

Mindenekelőtt leszögezzük ma egy öröndetes tény: a diplomáciai kapcsolatok helyreállítását. A jövő értékesíteni fogja a békés jóakarát kimeríthetetlen forrását, a mellyel Románia kitüntette magát Moszkvában éppugy, mint Bucurestiben Lavrentiev misziója a béke és a szovjet-román jóviszony augurja lesz.

Szovjet-magyarázat Litvánia megszállásához

Moszkva. (NTI.) A szovjet-litván viszály felszámolásáról szóló hivatalos közlemény többek között ezeket mondja:

Litvániában az elmúlt hónapok folyamán számtalanszor előfordult, hogy litván hatóságok a szovjetorosz csapatrészek katonai tagjait, akik a segélynyújtási szerződés értelmében tartózkodtak litván területen, el-távolították és kintzták, hogy katonai titkokat csikarjanak ki tőlük. A litván hatóságok ilyen cselekedetekkel kísérlék meg a szovjet csapatok litvániai tartózkodását lehetetlenné tenni. Erről tanuszkodnak a főképen az utóbbi időben sokasodó tények, mint például a szovjet csapatrészek sok litván állampolgárságu munkásoknak és műszaki embereknek tömees letartóztatása és bebörtönözése, valamint azoknak a litván államolgárságu munkásoknak és műszaki embereknek tömees letartóztatása, akik a szovjet csapattok részére épülő laktanyák munkálatainál voltak alkalmazva. Mindezek a tények amelelt szólnak, hogy a litván kormány megszegte a szovjettel kötött segélynyújtási szerződést és a szovjet helyőrségek ellen támadásra készült.

A litván kormány kevéssel a segélynyújtási szerződés megkötése után katonai szövetségre lépett Lettországgal és Esztországgal. A szovjet kormány bebizonyítottuk veszi, hogy ez a katonai szövetség a Szovjetunió ellen irányult.

Litvániának a lett-észt katonai szövetség ba való belépésével összefüggésben a litván, lett és eszt vezérkarok kapcsolata erősebbé vált, de ezt titkolták a Szovjet-unió előtt.

1940. februárjában ez a katonai szövetség már sajtóra is szert tett. Lapja, a Revue Baltique, angol, francia és német nyelven jelenik meg.

A német csapatok Besanconál elérték a svájci határt

(Berlín.) A német vezéri főhadiszállás hétfő délelőtti a következő rendkívüli jelentést adta ki:

Csapaíaink Besanconál elérték a svájci határt. Elszász Lotharingiát teljesen kőrülzártuk.

Mindezek a tények azt bizonyítják, — hogy a litván kormány megsértette a szovjet litván segélynyújtási szerződést, amely mind két szerződő félnek megtiltja, hogy olyan szövetséget kössön, vagy olyan koalícióban vegyen részt, amely a másik szerződő fel ellen irányulna.

A szovjet kormány a litván kormány-nyal szemben a már nyilvánosságra hozott három követelést támasztotta. E követelések ket ma 9 órakor Urbsys külügyminiszter elfogadta.

HABORUS LEXIKON

TANGER Északnyugat Marokkóban levő terület, 373 négyzetkilométer, kb. 70 ezer lakossal. Fővárosa Tanger, fontos kikötő a gibraltári szoros mellett, 46.270 lak. Hajóforgalma 1931-ben 2.3 millió tonna. A nemzetközi övezetet 1923-ban létesítették, 1929 óta érvényben levő újabb szabályzat szerint a terület kormányzásában Franciaország és Anglia mellett Spanyolország és Olaszország is szélesebb jogkört kapott. Junius 14-én a spanyolok megszállták Tangert marokkói csapatokkal. Nincs még tisztázva pontosan, hogy tudott-e Anglia és Franciaország előzetesen a megszállásról.

METZ A Moselle tartomány fővárosa, 78.767 lakost számlált a háboru kitörése előtt. Páristól 316 km-re a Maginot-vonal mögött a Moselle partján terül el. Sulyos harcokat vívott itt Francois de Guise Charles Quint ellen 1552-ben. Az 1870-es francia-német háboruban Bazaine generális feladta, a világháboruban viszont a szövetségesek vonultak be.

CANNES a híres szilvapálinka Calvados hazájának a központja. Páristól 229 km-re az Orne folyó mellett fekszik, — 57.528 lakossal. Akadémiája és aktív ipara van. A nagy francia költőnek, Malherbenek szülővárosa. A háboru kitörésekor a párisi iskolásgyermekek nagyrészt ide szállították.

VITRY LE FRANCOIS kis város a Marne partján Chalons s Marnetól 30 km-re. I. Ferenc építette Vitry le Brulé helyébe, miután az tűzvész által 1144-ben elpusztult.

CHALONS SUR MARNE Tartomány székhely, — 32.307 lakossal, Páristól 173 km-re. Püspökség, egyetem, ipariskola stb. 451-ben itt játszódtott le a történelem legnagyobb csatája: a Catalauni ütközet, ahol Aetius megverte Attilát. A város most német kézen van.

SZUDAN Afrika egyik legnagyobb kiterjedésű vidéke nyugait irányban az Atlanti óceántól. Több tartományból áll: Darfur vagy Angol-egyiptomi Szudán, Bornu és Sokoto vagy Nigéria és Francia Szudán. A folyók környékén erdők borítják, egyébként stepp-vidék. Lakói négek. Először az egyiptomia szállták meg, de a Mahdi felkelés következtében a mahdisták kezére jutott. 1898-ban Kitchener visszafoglalta és azóta, egyrésze angol védelem alatt áll. Az elasz repülőgépek többször bombázták.

LEGUJABB

Hétfő délután a Maginot vonalból még ágyúzták a Siegfried vonalat

London. (Reuter). Az angol rádió a következő felhívást intézte Franciaországhoz:

„Ha még segítségünkre akartok lenni, az összes petróleumtartályokat és benzinkutakat röpítsétek a levegőbe.”

A londoni BBC rádió franciayelvű hírszolgálatának igazgatója, Jean Moson a következő kijelentést tette:

„Franciaország még nem vérzett el, csak izmai ernyedtek el. Mi vagyunk az igazi Franciaország letéteményesei és harcolni fogunk tovább a közös ügyért.

A londoni rádió jelentése szerint hétfő délután 3 órakor — tehát Pétain rádióbeszédének elhangzása után

a Maginot vonalból még heves ágyútűz zúdították a Siegfried-vonalra. A tüzelést a Siegfried vonalból viszonyozták. Az ágyú-párbaj egy órán át tartott.

Washingtoni jelentés szerint az Egyesült Államokból minden repülőgép- és hadianyag megrendelést, amit Franciaország tett és amit még nem szállítottak le — Angliába küldik.

A kongresszus hétfőn véglegesen elfogadta azt a törvényjavaslatot, amely szerint az amerikai hdsereg régi fegyverei átengedhetők a szövetségeseknek — helyesebben most már csak Angliának.

Maradék árban

egész öltönyre kabát, kosztümre és kisebb darabok. Vászon árak nagyon olcsón kaphatók

STEINER maradákosnál

Calea Victoriei 3. az udvarban balra

A háború még folyik

(Newyork). A „Columbia” rádió franciaországi riportere a következőket jelenti: „Ahogyan én tudom, ma még folytak a

harcok a frontokon. A katonák fáradtak és kimerültek. Nem tudom, mi lesz holnap. Egyetlen könnyet sem láttam.

Törökország a balkáni béke megóvása érdekében marad távol a háborútól

A török államelnök a francia és angol nagykövet előtt megindokolta kormánya magatartását

(Istambu). Ismet İnönü török köztársasági elnök fogadta a francia, majd az angol nagykövetet. Ugy tudják, hogy közölte a rövidesen elhangzó török kormánynyilatkozat szövegét és indoklását. Hir szerint rámutatott arra, hogy milyen nagymértékben

szolgálja a szövetségesek érdekeit is a béke megóvása a Földközi-tenger keleti részén és a Balkánon. Ankarai értesülés szerint a legrövidebb időn belül török-román gazdasági szerződést kötnek, mely főként a nyers olaj- és benzinvásárlásra vonatkozik.

SPORT

A Ploesii Fc, Mures és Craiova jutottak be az A ligába

A vasárnapi Craiova—Ploesti mérkőzés után a Ploesti, Mures és Craiova jutott be

az A. ligába. Negyedik a Braila, ötödik helyezett a NAC.

Kikapott Belgrádban a Venus

Beogradsky-Venus 3:0 (3:0)

(Belgrád. 10 ezer néző, bíró Ujvári). A Venus első Kis KK mérkőzése nem járt olyan sikerrel, mint a Rapid budapesti játéka. A Beogradsky megérdemelt győzelmet

aratott, a Venus már az első félidőben elvesztette a meccset. Szünet után a bajnokságot jobban tartotta magát, gólt azonban akkor sem tudott elérni.

Belföldi mérkőzések Győzött Aradon a Szeged

(Arad. 3000 néző, bíró Czégia). A Szeged FC nagyon jól játszott és megérdemelt győzelmet aratott. A gólokat 5 p. Mester, 7. p. Bihámi, II. félidő 21 p. Mester lőtték. Az AMTE a 42. percben Szabó 18 méterről lőtt góljával szépített.

Tg-Mures: Mures—Universitatea-Victoria komb. 7:1 (4:1). A revans meccsen a Mures fölényesen győzött.

Timisoara: Ripensia—Disztrikt válogatott 5:2 (2:1). Góllövők: Dobay (3), Marcu (2), illetve Thieriuo (2)

Rádió-műsor

KEDD

Rádió Románia és Rádió Bucuresti. 12 Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási tanácsok. 12.10 Szórakoztató hanglemezek. 13 Spanyol énekesek hanglemezei. 13.20 Időjelzés, kulturális, művészeti és sport-hírek. 13.30 Victor Predescu zenekara, Ion Luican énekszámaival. 14 Hírek. 15 Közlemények. 19 Időjelzés. 19.01 Orvosi krónika. 19.16 Kamarazene. 19.50 Magyaryelvű hírszolgálat. 20 „Az új Róma”. Herescu professzor felolvasása. 20.20 Evantia Costinescu asszony énekhangversenye. 20.45 Hírek. 21.05 Szimfónikus hangverseny. 22.20 Sport hírek. 22.40 Zongoraszámok. 23.05 Kvartett hanglemezek. 23.45 Hírek.

Budapest I. 7.40 Tárna, hírek, hanglemezek, étrend. 11.20 Ismeretterjesztő felolvasások. 13.10 Felolvasás a rádió új szünetjeléről. Utána cigányzene. 13.40 Hírek. 14.20 Időjelzés. 14.30 Szórakoztató hanglemezműsor. 15.30 Hírek. 17.15 Ifjúsági elbeszélés. 17.45 Időjelzés, hírek. 18.15 Hanglemezek. 19 Dalok. 19.45 Katonazene. 20.15 Hírek. 20.25 Magyar nóták. 21.15 Tasnády Nagy András születésnapjára köszöntője Horthy Miklóshoz. 21.25 Budapesti Hangverseny Zenekar. 22.40 Hírek. 23.10 A rádió szalonzenekara. 0 Hírek. 0.20 Cigányzene. 1.05 Hírek.

APRÓHIRDETÉSEK

ALKALMAZAST NYER

KIS- és NAGYSZANTÓ községek részére garantált jó keresettel, megbízható újságírókat felvesszünk. Jelentkezni igazoló iratokkal a kiadóhivatalban.

Ügyes biciklizni tudó csomagolóhoz érte megbízható embert éjjeli 3 órai elfoglaltságra keresünk. Cim a kiadóban. 2216

ÚJSÁGÍRUSOKAT lehetőleg gyakorlati felvesszünk, jó jövedelemmel. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Jómegjelenésű intelligens komoly munkaerőt ügynöki minőségben akvizíciós munkára. jó jövedelemmel felvesszünk. Cim a kiadóban. 2117

VÉTEL-ELADÁS

Finom új fehér antilop cipő 41 és 42-es méret. str. Petőfi No. 16. Pázmányéknál 2229

Szépirodalmi könyvet, magyar regényeket csakis újdonságokat veszek. Cim a kiadóban.

Tricikli, csomaghordásra, csakis jókarban megvételre kerestetik. Cim a kiadóhivatalban. 2149

Spárgát használtat árucsomagolásra alkalmazható, legalább 2 méteres darabokban vesszünk. Cim a kiadóban. 2118

LAKÁS

Egy szobás konyhás kertés lakás kiadó. str. Minelor végpont. Érdeklődni lehet Riha városi vasút főkönyvelőjénél 1869

Uccai souterének bármilyen célra kiadók. Villany, víz, V. C. bent Cogălniceanu No. 2 c. 2133

1 szoba konyhás lakás július 1-re kiadó Densusianu 19. 2116

KÜLÖNFÉLE

ELVESZETT nagy fehér hasas koca. Becsületos megtaláló jutalomban részesül. Fluera utca 13. Iván. 2235

Nyomatott Pásztor Ede cégnél, Oradea